

Kapitola DEVÁTÁ 1975: "VHODNÝ ČAS PRO BOŽÍ ZÁSAH"

"Není vaše věc znáti časy nebo příhodnosti časů, které Otec v moci své položil."
- Skutky 1:7, Bible kralická

Ve druhé polovině Rutherfordova prezidentství byla většina z časových proroctví z prvního období tak usilovně propagovaných postupně opuštěna nebo posunuta.

Počátek "posledních dnů" byl přeložen z roku 1799 na rok 1914.

Kristova přítomnost v roce 1874 byla také přesunuta na rok 1914 (jak se stalo v roce 1922 také s oficiálním počátkem Kristova aktivního kralování).

Začátek vzkříšení byl posunut z roku 1878 na rok 1918.

Dlouhou dobu se tvrdilo, že rok 1914 přinese "konec světa" v tom smyslu, že Bůh "legálně" ukončí propůjčení moci světským národům na zemi. Ale i od toho se upustilo a "konec" nebo "závěr systému věcí" (jak se píše v *Překladau nového světa*) má přijít až v budoucnu.

Všechny tyto věci byly prohlášeny za *neviditelné* a jejich přijetí zřejmě záleželo jen na víře v předložený výklad. Po jedné schůzce vedoucího sboru, na které se projednávala časová proroctví a změny, mi Bill Jackson s úsměvem řekl: "Dříve jsme vždycky říkali, že stačí přeložit datum z jednoho ramene na druhé."

Teprve po Rutherfordově smrti v roce 1942 nastala změna ohledně roku 606 př. Kr. jako počátku 2 520 let. Je pozoruhodné, že celých šedesát let si toho nikdo nevšiml ani se nezabýval tou skutečností, že počítáno od roku 606 př. Kr. spadá konec období 2 520 let do roku 1915.

Výchozí bod byl pak v tichosti posunut na rok 607 př. Kr., což umožnilo ponechat rok 1914 jako konec 2 520 let. Neobjevil se žádný historický důkaz, který by naznačoval, že Jeruzalém byl zničen o rok dříve, než se dosud věřilo. Posunutí vyvrácení Jeruzaléma o jeden rok zpět diktovala touha organizace udržet rok 1914 jako klíčové datum, na které tolik let poukazovala (což neplatilo o roce 1915), a na papíře to přece není žádný problém.

Uprostřed čtyřicátých let 20. století bylo rozhodnuto, že pokud jde o dobu uplynulou od stvoření Adama, liší se chronologie používaná v době prezidentů Russella a Rutherforda asi o 100 let. A roku 1966 organizace vyhlásila, že konec šesti tisíc let lidských dějin přijde v roce 1975, a ne roku 1874, jak se dříve učilo.

Toto bylo zveřejněno v knize nazvané *Věčný život ve svobodě Božích synů*, kterou napsal Fred Franz. Hned v první kapitole této knihy je řeč o milostivém létě, které hrálo důležitou roli v předpovědích o roce 1925. Byla zde (tak jako i tehdy) obhajována víra v šest "dní", každý tisíc let dlouhý, v nichž mělo lidstvo žít v nedokonalosti, a které má následovat sedmý tisíc let dlouhý "den", ve kterém bude znovu nastolena dokonalost ve velkém milostivém létě osvobození z otroctví hříchu, nemoci a smrti. Na str. 28 a 29 této knihy se píše:

28

VĚČNÝ ŽIVOT VE SVOBODĚ BOŽÍCH SYŇŮ

41/ Od Usherovy doby bylo prováděno intensivní studium biblické chronologie. v tomto dvacátém století bylo prováděno nezávislé studium, které se neřídí slepě některými tradičními chronologickými propočty křesťanstva, a uveřejněná časová tabulka, jež je výsledkem tohoto nezávislého studia, udává datum stvoření člověka na rok 4.026 př.n.l." Podle této spolehlivé biblické chronologie skončí šest tisíc roků od stvoření člověka v roce 1975, a sedmé tisícileté období lidských dějin začne na podzim 1975 př.n.l.

42/ A tak brzy, ano, v této generaci skončí šest tisíc roků existence člověka na zemi. Jehova Bůh je časově neomezený, jak je psáno v Žalmu 90:1, 2: "Jehovo, ty sám jsi naším skutečným příbytkem z pokolení do pokolení. Dříve než se zrodily hory, dříve než jsi přistoupil k tomu, abys jako v porodních bolestech zplodil zemi a úrodnou půdu, ano, od neurčeného času do neurčeného času ty jsi Bůh." Z hlediska

Jehovy Boha je tedy těchto uplynulých šest tisíc roků lidské existence jen jako šest dní o dvaceti a čtyřech hodinách, neboť tentýž žalm (verš 3, 4) říká dále: "Působíš, že smrtelný člověk se navrací k rozpadlé hmotě, a říkáš: "Navraťte se, synové lidští. Neboť tisíc let jest v tvých očích jen jako včerejší den, když pominul, a jako noční hlídka". A tak za nemnoho let v této naší generaci dospějeme k období, na které by se Jehova Bůh mohl dívat jako na sedmý den lidské existence.

Jaký to má význam? Kniha pokračuje touto aplikací rozvíjených bodů:

PROČ LIDSKÉ STVOŘENÍ BUDE JEŠTĚ OSVOBOZENO

Jak by to bylo vhodné, aby Jehova Bůh učinil z tohoto přicházejícího tisíciletého období sabatní údobí odpočinku a osvobození, velký jubilejní sabat pro svolání svobody po celé zemi všem jejím obyvatelům! Pro lidstvo by to bylo nanejvýš časové. Bylo by to nanejvýš vhodné i od Boha, neboť, vzpomeň si, že lidstvo má. ještě před sebou období, o němž poslední kniha Sváté Bible mluví jako o tisícileté vládě Ježíše Krista nad zemí, jako o Kristově tisíciletém panství. Když byl Ježíš Kristus před devatenácti stoletími na zemi, řekl o sobě prorocky: "Neboť Syn člověka je Pánem sabatu." (Matouš 12:8) Nebyla by to pouhá náhoda nebo shoda okolností, ale bylo by to podle láskyplného záměru Jehovy Boha, aby panství Ježíše Krista, Pána sabatu, probíhalo souběžně se sedmým tisíciletím lidské existence.

Říkala organizace "bez obalu", že rok 1975 bude označovat začátek tisíciletí? Ne. Ale výše uvedený odstavec byl vyvrcholením vši uvedené, důkladně zkonstruované argumentace, kterou tato kapitola budovala.

Nebyla uvedena žádná jasná, bezpodmínečná předpověď o roku 1975. Ale autor měl odvalu prohlásit za "vhodné" a "nanejvýš vhodné i od Boha", aby Bůh započal tisíciletí právě tehdy. Zdálo by se rozumné, aby nedokonalý člověk říkal, co je nebo není "vhodné" pro Všemohoucího Boha, s docela velkou dávkou jistoty, a jistě ne jen jako pouhé "vyjádření názoru". *Rozvážnost* to chce, nebo spíše *vyžaduje*. Ještě silnější je další tvrzení, že by to bylo "podle láskyplného záměru Jehovy Boha, aby panství Ježíše Krista, "Pána sabatu", probíhalo souběžně se sedmým tisíciletím lidské existence", kteréžto sedmé tisíciletí mělo podle předchozího tvrzení začít v roce 1975.

Téhož roku se v *Probud'te se!*, doprovodném časopisu *Strážné věže*, v čísle z 8. října 1966, objevil článek nazvaný "Jak dlouho to ještě bude trvat", který pod nadpisem "6 000 let končí v roce 1975" uváděl, že milénium bude posledním tisícem let 7 000 let dlouhého dne Božho odpočinutí. Na stránkách 19 a 20 dále říkal:

A tak skutečnost, že se blížíme konci prvních 6 000 let dějin lidstva, má obrovský význam.

Souvisí Boží den odpočinku s časem, po který je člověk na zemi od svého stvoření? Zjevně ano. Z nejspolehlivějších výzkumů biblické chronologie, které souhlasí s mnoha uznávanými daty světové historie, zjišťujeme, že Adam byl stvořen na podzim roku 4026 př. Kr. Eva mohla být stvořena v témže roce a hned nato musel začít Boží den odpočinku. Ve kterém roce tedy skončí prvních 6 000 let dějin lidstva a také prvních 6 000 let Božho dne odpočinutí? V roce 1975. To je pozoruhodné, zvláště uvážíme-li, že v roce 1914 začaly "poslední dny" a že hmatatelné skutečnosti našich dní, jimiž se naplňují proroctví, označují naši generaci jako poslední na tomto zlém světě. Můžeme tedy očekávat, že v blízké budoucnosti se budou odehrávat věci, které nadchnou ty, kdo věří Bohu a Jeho zaslíbením. To znamená, že během relativně mála let budeme svědky naplnění zbývajících proroctví, která se týkají "času konce".

Strážná věž z 1. května 1968 dále oživovala tato očekávání. Za použití velmi podobného argumentu jako poslední uváděný článek říkala (na str. 272):

"V *nejbližší budoucnosti* vezmou události rychlý spád, neboť tento starý systém jde vstříc definitivnímu konci. Bude trvat *nanejvýš několik let*, než se naplní poslední část biblických proroctví o těchto "posledních dnech" a lidé, kteří budou naživu, se dočkají osvobození v Kristově slavném tisíciletém kralování. Jaké těžké dny, ale současně jaké velkolepé dny jsou před námi!" [kurzíva doplněna]

Po dvaceti letech se někdo může ptát, co měla znamenat ta "nejbližší budoucnost"? Kolik let je "nanejvýš několik let"?

V článku "Co přinesou 70. léta?" - v *Probud'te se!* z 8. října 1968 - se opět zdůrazňovala krátkost zbývajících času, když na začátku bylo uvedeno (strana 13):

"Skutečnost, že již uplynulo padesát čtyři let období nazývaného "poslední dny", je nanejvýš významná. To znamená, že zbývá nanejvýš několik málo let, než Bůh zničí zkažený systém věcí panující na zemi."

Dále se článek dostal k roku 1975 jako konci šesti tisíc let lidské historie a uvedl (strana 14):

"Je zde i další cesta, která nám pomáhá potvrdit skutečnost, že žijeme v několika posledních letech tohoto času konce. (Dan. 12:9) Bible ukazuje, že se blížíme konci plných 6 000 let lidské historie."

Stále znovu publikace Strážné věže citovaly výroky významných lidí nebo "odborníků" z různých oblastí, kteří se nějak zmiňovali o roku 1975. Např. výrok Deana Achesona, bývalého ministra zahraničí Spojených států, který řekl:

"Vím dost na to, abych vás mohl ujistit, že za 15 let [tj. okolo roku 1975] bude tento svět pro život příliš nebezpečný."

Opakovaně byla citována kniha dvou odborníků na výživu *Hlad - 1975 (Famine-1975)*, zvláště tato tvrzení:

"Okolo roku 1975 bude svět postižen katastrofou nebyvalého rozsahu. V nerozvinutých zemích bude řádit hladomor, jakého dosud nebylo."

"Předpovídám určité datum, rok 1975, kdy na nás vši svou strašlivou vahou dolehne nová krize."

"Okolo roku 1975 budou v mnoha hladovějících zemích na pořadu dne občanské nepokoje, anarchie, vojenské diktatury, stoupající inflace, dopravní neštěstí a chaos."

Tři roky poté, co se v knize *Věčný život ve svobodě Božích synů* poprvé zaměřil na rok 1975, napsal Fred Franz další publikaci nazvanou *Tisíc let pokoje se blíží (The Approaching Peace of a Thousand Years)*.¹ Pokud se v něčem lišila, pak to bylo jazykem, který byl ještě rozhodnější a určitější než jazyk publikace předcházející. Byla vydána roku 1969 a na stranách 25 a 26 obsahovala tato tvrzení:

V nedávné době překontrolovali opravdoví badatelé Bible svaté její chronologii. Podle jejich výpočtů skončí šesté tisíciletí života lidstva na zemi v polovině sedmdesátých let. A tak sedmé tisíciletí od stvoření člověka Jehovou Bohem začne za méně než deset let.

Aby mohl být Pán Ježíš Kristus "Pánem i sabatu", bude muset být tisíciletí jeho panování sedmé v řadě tisíciletých období neboli milénií. (Matouš 12:8) Bude to tedy sabatní vláda.

Zde je argumentace vcelku jasná a přímá: Jako je sabat sedmým obdobím následujícím po šesti obdobích lopoty, tak bude tisícileté panování Kristovo sabatním sedmým tisíciletím. Tentýž materiál se také objevil ve Strážné věži z 15. října 1969. následujícím šest tisíciletí lopoty a utrpení. Toto podání není v žádném smyslu neurčité nebo dvojnásobné. Stejně jako bylo určeno, co by bylo "vhodné", aby dělal Bůh, byl nyní také stanoven požadavek na Ježíše Krista. Aby byl, kým sám říká, že bude, pak jeho kralování "bude muset být" v sedmém z řady tisíciletí. Lidská úvaha ukládá tento požadavek Božím Synu. Šest tisíc let skončí v roce 1975; Kristus podle předchozího argumentu "bude muset" vládnout sedmých tisíc let. "Věrný

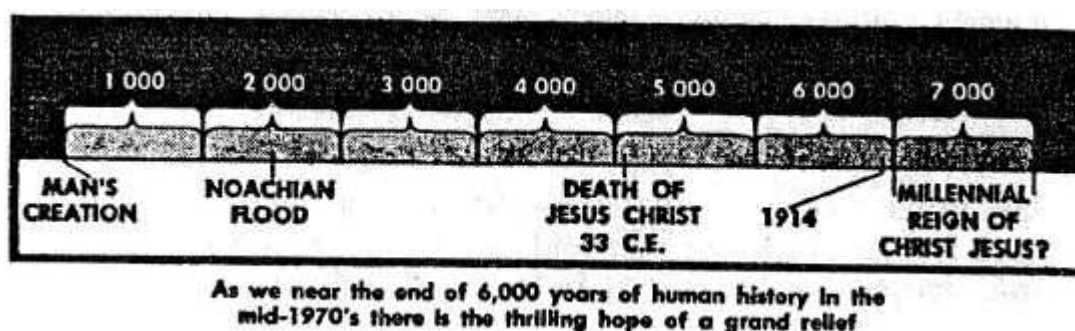
a rozvázný otrok" tak ve skutečnosti vytyčil program, u nějž očekává, že jej jeho Pán dodrží, pokud má dostat svému slovu.

Ačkoli je styl psaní mnohem vytříbenější a výrazy jsou mnohem uhlazenější, je tento materiál značně podobný tomu, co předkládal Soudce Rutherford ve své knížce Miliony dnes žijících nikdy nezemřou, ve které učinil, jak sám později přiznal, oslovská tvrzení. Kromě nyní rozšiřovaného data to vypadalo, jako by se čas vrátil zpět o téměř půl století do dnů před rokem 1925. Rozdíl byl v tom, že věci, o nichž se tehdy mluvilo, se nyní říkaly o roce 1975.²⁾

Když nadešla sedmdesátá léta, budování očekávání nepřestalo. Probud'te se! z 8. října 1971 opět hovořilo o šesti obdobích lopoty a dřiny následovaných sedmým (sabatním) obdobím odpočinku a uvedlo:

"A tak jak se přibližujeme dovršení šesti tisíc let lidské existence v tomto desetiletí, je zde vzrušující naděje, že velkolepý Sabat odpočinku a úlevy je vskutku na dosah."

Pod tím byl následující graf:

Všechna tato tvrzení měla jasně vyvolávat a stupňovat naděje a očekávání. Nebyla určena k tomu, aby vzrušenou atmosféru uklidňovala nebo tlumila. Pravda, většina z nich byla doprovázena určitými zeslabujícími větami jako "netvrdíme to s určitostí" nebo "neurčujeme žádné určité datum", "nevíme dne ani hodiny". Ale je třeba si uvědomit, že v této oblasti nebyla organizace žádným nováčkem. Celá její historie od samého počátku budila naděje týkající se určitých dat, aby tato data nakonec přešla a naděje se nesplnily. V minulých případech se publikace Společnosti snažily následně uvalit zodpovědnost za všechna zklamání ne na ty, kdo vydávali informace, ale na jejich příjemce, kteří tíhli k přílišným očekáváním. Pak by si ale zodpovědní mužové v organizaci měli uvědomovat nebezpečí, podstatu lidské přirozenosti a to, jak snadno mohou být probuzeny obrovské naděje.

Avšak i když se opatrně vyhýbali jakékoli přímé předpovědi, že určitým datem začne milénium, schvalovali tito zodpovědní mužové užívání výrazů "během relativně mála let", "v nejbližší budoucnosti", "nanejvýš několik mála let", "v několika posledních letech", které byly všechny používány v časopisech Strážná věž a Probud'te se! spolu s odkazy na začátek tisícileté vlády a vždy v kontextu zahrnujícím rok 1975. Mají taková slova nějaký význam? Nebo byla použita jen volně a nedbale? Copak je možné pohrávat si s nadějemi, plány a pocity lidí? Nicméně Strážná věž z 15. srpna 1968 dokonce naznačovala, že by člověk měl být opatrný při přikládání přílišné váhy vlastním varovným slovům Ježíše Krista.

Jedno je absolutně jisté. Biblická chronologie, která se potvrzuje naplněným biblickým proroctvím, ukazuje, že šest tisíc let lidské existence bude brzy u konce, ano, během této generace! (Mat. 24:34) Proto není čas na lhostejnost a sebeuspokojení. Není vhodná doba pohrávat si s Ježíšovými slovy, že "o tom dni a hodině neví nikdo, ani nebeští andělé, ani Syn, ale pouze Otec". (Mat. 24:36) Naopak, měli bychom si stále horlivě uvědomovat, že konec tohoto systému věcí se rychle přibližuje svému násilnému konci. Neklamte se, stačí, že Otec sám *zná* obojí - "den i hodinu"!

Jak může "věrný a rozvážený otrok" říct něco takového - vlastně říct "Dobrá, můj Pán řekl to a to, ale nemusíte to brát tak vážně; naopak, uvědomte si, že to, co vám říkám já, vás má vést ve vašem životě"?

Některé nejrozhodnější výroky pocházejí ze služebního oddělení světového ústředí, kde se píše měsíčník "Služba království", který je určen jen svědkům, a nikoli veřejnosti. Vydání z března 1968 vybízelo k zapojení se do kazatelské aktivity plným časem ("průkopnická služba") a uvedlo:

"Vzhledem ke krátkosti zbývajících času chceme to činit tak často, jak to okolnosti dovolí. Pomyslete, bratři, že zbývá již jen asi devadesát měsíců, než se naplní 6 000 let existence člověka na zemi."

Služba království z května roku 1974 poukazuje na "krátký zbývajících čas" a říká:

Množí se zprávy o bratřích, kteří prodávají domy a majetek a plánují strávit zbytek svých dnů v tomto starém systému věcí průkopnickou službou. Je to jistě příkladný způsob, jak prožít krátký čas, který ještě zbývá do konce tohoto zkaženého světa. (1. Janova 2:17)

Nemálo svědků se právě takto zachovalo. Prodali své podniky, opustili zaměstnání, prodali domy a pole a přestěhovali se se svými ženami a dětmi do jiných oblastí, aby "sloužili tam, kde je větší potřeba", přičemž spoléhali, že mají dostatek prostředků do roku 1975.

Jiní, mezi nimi i starší lidé, si nechali vyplatit pojištění a prodali cenné papíry. Někteří odložili chirurgické operace v naději, že po příchodu milénia je už ani nebudou potřebovat.

Nyní, když rok 1975 přešel a došly jim peníze nebo se vážně zhoršilo jejich zdraví, se museli snažit vyrovnat s tvrdou realitou a dát se znovu dohromady, jak to nejlépe šlo.

Jak se v té době uvažovalo ve vedoucím sboru?

Někteří starší muži ve vedoucím sboru sami zažili zklamaná očekávání z let 1914 a 1925, stejně jako naděje vzbuzené na počátku let čtyřicátých. Většina z nich, jak jsem pozoroval, zaujala postoj "počkáme a uvidíme". Zdráhali se volat po zdrženlivosti, protože byl zaznamenán značný vzrůst počtu členů. Posuďte údaje o křtech v období od roku 1960 do roku 1975:

Rok	Počet pokřtěných	Rok	Počet pokřtěných
1960	69 027	1968	82 842
1961	63 070	1969	120 805
1962	69 649	1970	164 193
1963	62 798	1971	149 808
1964	68 236	1972	163 123
1965	64 393	1973	193 990
1966	58 904	1974	297 872
1967	74 981	1975	295 073

Od roku 1960 do roku 1966 se míra přírůstků téměř zastavila. Ale po roce 1966, kdy bylo vyznačeno datum 1975, nastalo, jak ukazuje tabulka, fenomenální období růstu.

Nevzpomínám si, že bych v letech 1971 až 1974, kdy jsem sloužil ve vedoucím sboru, slyšel od někoho z jeho členů nějaký silnější výraz znepokojení z nadšeného očekávání, které vzbudili. Nebudu předstírat, že to se mnou zpočátku nehýbalo, když kniha *Věčný život ve svobodě Božích synů* v roce 1966 vyšla se svým zářivým obrazem blížícího se tisíciletého léta milostivého. Ani nebudu tvrdit, že jsem se nepodílel na počátečních úsecích kampaně, která měla soustředit pozornost na cílový rok 1975. Ale každým rokem následujícím po roce 1966

se mi tato představa zdála méně a méně skutečná. Čím více jsem četl Bibli, tím méně mi celé toto pojetí zapadalo; neshodovalo se s tím, co řekl sám Ježíš Kristus ve výročích, jako jsou tyto:

"O tom dni a hodině neví nikdo, ani nebeští andělé ani Syn, ale pouze Otec."

"Zůstaňte proto ostražití, protože nevíte, který den váš Pán přijde."

"Proto se i vy prokažte jako připravení, protože Syn člověka přijde v hodinu, o které si to nepomyšlíte."

"Vyhlížejte, zůstaňte bdělí, neboť nevíte, kdy je ustanovený čas."

"Nepatří vám, abyste získali poznání o časech nebo obdobích, která Otec vložil do své vlastní pravomoci."**3)**

Jako součást ústředí organizace, která překypovala radostí z právě dosahovaného vrcholu pozoruhodného růstu, jsem však sotva mohl něco dělat. Snažil jsem se zmírnit některé články na toto téma, které se ke mně dostaly k úpravám, ale to bylo téměř všechno. Jen ve své osobní aktivitě - v osobních rozhovorech i projevech na veřejnosti - jsem se přece snažil přivést pozornost na výše uvedená místa Písma.

Jednoho nedělního večera v roce 1974, poté, co jsme se s manželkou vrátili ze série přednášek v jiné části země, k nám večer přišel můj strýc, tehdejší viceprezident. (Jelikož velmi špatně viděl, předčítali jsme mu hlasitě každý týden studijní materiály ze *Strážné věže*.) Moje žena se zmínila o tom, že jsem o víkendu v jedné přednášce varoval bratry před přehnaným nadšením rokem 1975. Na to strýc rychle odpověděl: "A proč *by neměli* být nadšeni? Vždyť to musí nadchnout každého člověka."

Nepochybuji o tom, že ze všech členů vedoucího sboru byl právě viceprezident nejvíce přesvědčen o správnosti toho, co napsal a na co ostatní spoléhali. Jiného večera v létě 1975 se k našemu předčítání jako obvykle přidal jeden starší bratr řeckého původu jménem Peterson (původně Papagyropoulos). Po čtení mu můj strýc řekl: "Víš, v roce 1914 to bylo velmi podobné. Až do léta byl naprostý klid. A pak se najednou začaly dít věci a vypukla válka."

Předtím, někdy na počátku roku 1975, podnikl prezident Knorr cestu kolem světa a viceprezidenta Franze vzal s sebou. Ve všech navštívených zemích se viceprezidentovy projevy soustředily na rok 1975. Po jejich návratu, když se z mnoha zemí doslechli zprávy o strhujících účincích viceprezidentových projevů, chtěli ostatní členové vedoucího sboru slyšet magnetofonový záznam pořízený v Austrálii.**4)**

Ve svém projevu hovořil viceprezident o roce 1975 jako "roce velikých možností a obrovských nadějí". Svým posluchačům řekl, že podle židovského kalendáře se nacházejí již v pátém lunárním měsíci roku 1975 a že zbývá již méně než sedm lunárních měsíců. Několikrát zdůraznil, že židovský rok skončí s Roš Hašanah - židovským Novým rokem - 5. září 1975.

Potvrdil, že se v této krátké době musí odehrát velmi mnoho věcí, má-li nastat definitivní konec, a pokračoval, že je možná přibližně roční odchylka vzhledem k tomu, že mezi stvořením Adama a stvořením Evy asi uplynula nějaká doba. Připomněl zklamání naděje z let 1914 a 1925 a citoval Rutherfordova slova o tom, že ze sebe "udělal osla". Řekl, že se organizace naučila nedělat "velice odvážné, rozhodné předpovědi". Avšak ke konci své posluchače vybízel, aby na druhé straně nezaujali nesprávný názor a nepředpokládali, že nadcházející zánik může být "léta vzdálen", a nesoustředili tak svou pozornost na jiné věci, jako sňatek, založení rodiny, vybudování úspěšného podniku nebo několikaleté inženýrské studium na vysoké škole.

Po vyslechnutí pásku se ozvaly starostlivé hlasy několika členů vedoucího sboru, že i když nebyly učiněny žádné "velice odvážné, rozhodné předpovědi", určité předpovědi vysloveny byly a jejich důsledek byl hmatatelný právě v probuzeném nadšení.

Poprvé tak byly při jednání vedoucího sboru vysloveny tyto obavy. Ale podniknuto nebylo nic, nebyla dohodnuta žádná politika. Z téže řeči viceprezident zopakoval mnoho bodů na následující závěrečné slavnosti gileádské školy 2. března 1975.**5)**

Rok 1975 uplynul - stejně jako roky 1881, 1914, 1918, 1920, 1925 a léta čtyřicátá. Na veřejnosti se nesplněným očekáváním organizace, spojeným s rokem 1975, dostalo velké publicity. I v řadách samotných svědků Jehovových se o tom hodně mluvilo. Podle mého názoru ale nikdy nepřišla řeč na vlastní jádro problému.

Podle mého se opravdové otázky netýkaly jen správnosti nebo nesprávnosti názoru nějakého jednotlivce, spolehlivosti nebo nedůvěryhodnosti organizace či rozumnosti nebo lehkověrností jejich členů. Zdálo se mi, že opravdu důležitým činitelem je, do jakého světla tyto předpovědi nevyhnutelně staví Boha a jeho Slovo. Když lidé vyslovují takové předpovědi a říkají, že jednájí na biblických základech, když své argumenty pro tyto předpovědi podkládají biblickými texty, když dokonce tvrdí, že jsou Božím "sdělovacím kanálem" - jaké následky má, když se jejich předpovědi ukáží jako falešné? Bude to Bohu ke cti, bude to posilovat víru v Něho a ve spolehlivost jeho Slova? Anebo bude výsledkem pravý opak? Neposkytne to jen další motiv k tomu, aby se někteří cítili oprávněni podceňovat poselství a učení Bible? Ti svědkové, kteří učinili zásadní změny ve svém životě, se ve většině případů znovu uchytili a dál žili navzdory rozčarování. Ale nepodařilo se to všem. V každém případě však škody takto způsobené měly mnohé následky.

V roce 1976, rok poté, co uplynulo ono široce vyhlášené datum, začali někteří členové vedoucího sboru naléhat, aby bylo učiněno veřejné přiznání, že se organizace mylila a vyvolala falešná očekávání. Jiní říkali, že si nemyslí, že bychom měli dělat něco takového, jelikož bychom tím "jen dali zbraně do rukou protivníků". Milton Henschel doporučoval, že by bylo moudré se o věci jednoduše dále nezmiňovat a že po určité době o ní i bratři přestanou mluvit. Návrh ve prospěch písemného prohlášení neměl dostatečnou podporu. Téhož roku vyšel ve *Strážné věži* z 15. července článek dotýkající se zklamaných očekávání, který se ovšem nutně podroboval postoji přetrvávajícímu ve vedoucím sboru, a tudíž nebylo možné žádné jasné přiznání zodpovědnosti organizace.

V roce 1977 se toto znovu vynořilo na zasedání. Ač byly vzneseny znovu tytéž námitky, byl návrh přijat a prohlášení mělo být předneseno na sjezdu v projevu, který měl připravit Lloyd Barry. Pokud vím, o svých pocitech potom s Lloydem hovořili členové vedoucího sboru Ted Jaraci a Milton Henschel. V každém případě nebylo v přednášce ani zmínky o roce 1975. Vzpomínám si, že jsem se na to Lloyda zeptal a on odpověděl, že to prostě nebyl schopen vtěsnat do svého tématu. Uplynuly téměř dva roky a vedoucí sbor tuto věc znovu zvažoval. Tehdy již vše ukazovalo, že rok 1975 způsobil značný "pokles důvěry - hodnosti".

Stejněho druhu byly poznámky mnoha pracovníků ústředí. Jeden nazval rok 1975 "mlýnským kamenem", který nám visí na krku. Robert Wallen, tajemník vedoucího sboru, napsal:

"Jsem více než 39 let pokřtěným svědkem a s Jehovovou pomocí budu dál věrným služebníkem. Ale nebyl bych upřímný, kdybych tvrdil, že nejsem zklamán. Když totiž vím, že mé pocity o roce 1975 byly vyvolány tím, co jsem četl v různých publikacích, a potom se mi tvrdí, že já sám jsem z nich vyvodil nesprávné závěry, je to, jak já cítím nespravedlivé a nečestné. Když přece vím, že nejsme neomylní, je podle mého názoru jen vhodné, aby chyby, které jsme udělali jako nedokonalí, ale bohabojní lidé, byly napraveny."

Raymond Richardson z písárny řekl:

"Nejsou lidé vedeni k pokoře a nejsou ochotnější důvěřovat tam, kde je otevřenost? Bible sama je nejlepším příkladem otevřenosti. To je jeden z nejvýznamnějších důvodů, proč ji považujeme za pravdivou."

Fred Rusk, také z písárny, napsal:

"Navzdory všem zmírňujícím prohlášením napomínajícím bratry, aby neříkali, že Armagedon přijde v roce 1975, zůstává skutečností, že v časopisech a jiných publikacích bylo mnoho článků, kde bylo více než jen naznačeno, že starý systém bude uprostřed 70. let nahrazen novým Jehovovým systémem."

Merton Campbell ze služebního oddělení napsal:

"Nedávno telefonovala z práce jedna sestra z Massachusetts. Ona i její muž pracují, aby mohli vyrovnat účty, které se jim nahromadily z důvodu nemoci. Říkala, že měli takovou důvěru, že v roce 1975 přijde konec, že jen s velkými obtížemi snáší bříž tohoto systému. Tento případ je typický pro mnoho bratří, s nimiž se setkáváme."

Harold Jackson, též služební oddělení:

"To, co teď potřebujeme, není prohlášení o tom, že jsme se mýlili o roce 1975, ale spíše vysvětlení, proč se celá věc tak dlouho ignorovala, když se to dotklo tolika životů. Nyní stojíme před ztrátou důvěry a ta může mít katastrofální následky. Pokud budeme něco říkat, pak mluvmе bez vytáček a buďme vůči bratřím otevření a upřímní."

Howard Zenke, totéž oddělení:

"Nechceme přece, aby si bratři něco přečetli nebo vyslechli a pak si pro sebe řekli, že se náš přístup podobá Watergate."

Další komentáře vyznívaly podobně. Ironické bylo, že někteří, kteří dnes nejvíce kritizovali, před rokem 1975 nejhalasněji zdůrazňovali toto datum a jeho krajní "naléhavost", dokonce napsali některé z dříve citovaných článků a schvalovali pochvalné zprávy ve Službě království o těch, kdo před příchodem roku 1975 prodávali své domy a majetek. Mnohá nejdogmatictější prohlášení o roce 1975 pocházela od cestujících zástupců (oblastních a krajských dozorců), kteří všichni bezprostředně podléhali dohledu služebního oddělení.

Na zasedání vedoucího sboru 6. března 1979 byly proti zveřejňování jakéhokoliv stanoviska vzneseny tytéž argumenty - že by to organizaci vystavilo jen další kritice protivníku, že po tak dlouhé době už žádné omluvy nejsou nutné, že by se tím stejně ničeho nedosáhlo. Avšak i ti, kteří takto argumentovali, byli méně neoblomní než na minulých schůzkách. Zvláště k tomu přispěla okolnost, že v posledních dvou letech došlo na celém světě k vážnému propadu počtu členů.

Odhalují to roční výkazy o počtu členů zapojených do svědecké činnosti:

Rok	<i>Celkový počet činných zvěstovatelů</i>	<i>Procentní přírůstek proti předchozímu roku</i>
1970	1 384 782	10,2
1971	1 510 245	9,1
1972	1 596 442	5,7
1973	1 656 673	3,8
1974	1 880 713	13,5
1975	2 062 449	9,7
1976	2 138 537	3,7
1977	2 117 194	-1,0
1978	2 086 698	-1,4

Tento významný pokles zřejmě zapůsobil na členy vedoucího sboru více než cokoli jiného. Hlasováním 15 proti 3 bylo rozhodnuto ve prospěch prohlášení, ve kterém bude

alespoň částečně doznána spoluzodpovědnost za nastalý omyl. To bylo uveřejněno ve *Strážné věži* z 15. března 1980.

Téměř čtyři roky potřebovala organizace k tomu, aby její administrativa konečně připustila, že se mylila, že po celé desetiletí budovala falešné naděje. Takové prohlášení mohlo být méně otevřené, ale pravdivé. Všechno, co se napsalo, muselo být před publikováním přijatelné pro vedoucí sbor jako celek. Vím o tom protože jsem byl pověřen vypracováním tohoto prohlášení. Jako již předtím v podobných případech jsem se musel řídit ne tím, co bych rád napsal nebo snad tím, co podle mého mínění měli bratři slyšet, ale jen o čem se dalo říct, že po předložení získá souhlas dvou třetin vedoucího sboru.

Dnes je celé to desetileté budování nadějí soustředěných na rok 1975 odloženo jako bezvýznamné. A organizace znovu v podstatě vyslovuje Russellova slova z roku 1916, že ona myšlenka "měla na tisíce jistě velmi povzbuzující a posvěcující účinek, z nichž všichni za to mohou Pána chválit - i za tuto chybu".

ROK 1914 A "TATO GENERACE"

"Lůžko bude krátké, nebude možno narovnat se, a přikrývka úzká, že se do ní nezavineš."
- Izajáš 28:20, Ekumenický překlad

Vedoucí sbor svědků Jehovových se cítí docela nesvůj, pokud jde o nejdůležitější přetrvávající časové proroctví. Časový rámec vyhrazený na jeho splnění se ukazuje jako docela krátký a těsný na to, aby pokryl vše, co bylo předpovězeno. A každý další rok, který uplyne, tento nepokoj jen prohlubuje.

Rok 1914 - přes tři desetiletí vedený jako konečný bod časových předpovědí organizace - je nyní počátečním bodem časového proroctví, které tvoří hlavní stimul pro "naléhavost" činnosti svědků Jehovových. Slova Ježíše Krista "Vpravdě vám říkám, že tato generace rozhodně nepomine, dokud se to všechno nestane" prý začala platit právě rokem 1914. (Matouš 24:34) Povšimněte si zde podtržených tvrzení.

Ježíš mluvil zřejmě o lidech, kteří byli dostatečně staří, aby mohli s porozuměním být svědky toho, co se dělo. Když začaly "poslední dny". Ježíš říkal, že někteří z těch, kteří zažijí objevení se "znamení posledních dnů," budou stále naživu, až Bůh tento systém dovede ke konci.

I když budeme předpokládat že by si již patnáctiletí byli schopni uvědomit důležitost toho co se v roce 1914 stalo znamená to, že nejmladším z "této generace" je dnes již téměř sedmdesát. Velká většina příslušníků generace, o které Ježíš hovořil, již zemřela a zbývající se blíží vysokému věku. A pamatujte, že Ježíš řekl, že konec tohoto zkaženého světa nastane před tím, než tato generace vymře. To nám samo o sobě říká, že zbývajících let do předpovězeného konce nemůže být mnoho.

Když o tom časopis *Probud'te se!* z 8. října 1968 před téměř čtvrt stoletím v době před rokem 1975 pojednával, byl důraz na tom, jak brzy generace 1914 pomine a *jak málo času* této generaci zbývá. Všem svědkům, kteří by si tehdy mysleli, že to může trvat ještě dvacet nebo třicet let, by bylo vytýkáno, že svým postojem ukazují chabou víru.

Jakmile rok 1975 uplynul, začal se důraz měnit. Nyní byla snaha ukázat, že doba pro generaci 1914 není tak krátká, jak by si někdo mohl myslet, a že se může ještě docela protáhnout.

A tak *Strážná věž* z 1. října 1978 mluvila ne o těch, kteří "mohli s porozuměním být svědky toho, co se dělo" v roce 1914, ale o těch, kteří "byli schopni pozorovat" události začínající tímto rokem. Toto by logicky mohlo snížit minimální věk těch, ze kterých se "tato generace" skládá.

Strážná věž pokračovala tímto směrem a o dva roky později, 15. října 1980, citovala článek časopisu *U. S. News & World Report*, který naznačoval, že deset let by mohl být věk, ve kterém začínají události mít "trvalý účinek na paměť člověka". Článek říkal, že pokud je to

pravda, "pak dnes žije více než 13 milionů Američanů, kteří si pamatují na první světovou válku".

"Pamatování" též dovoluje útlejší věk než porozumění o němž se v dříve citovaném *Probuďte se!* z roku 1968 předpokládalo, že se objevuje mezi "patnáctiletými"). První světová válka trvala do roku 1918, přičemž americká účast začala až v roce 1917. Věk deset let uvedený v onom publicistickém časopise se tedy nemusí nutně vztahovat na rok 1914.

Ačkoli by se dalo různými výpočty tu a tam získat nějaký ten rok, skutečností zůstává, že doba generace z roku 1914 se velkou rychlostí zkracuje, protože mezi starými lidmi je nejvyšší úmrtnost. Vedoucí sbor si to uvědomuje, a proto se věc mnohokrát dostala na pořad jednání.

Tato otázka vyvstala během schůzky vedoucího sboru 7. června 1978. Vedly k tomu předcházející okolnosti. Člen vedoucího sboru Albert Schroeder účastníkům rozdál demografickou zprávu o Spojených státech. Tyto údaje ukazovaly, že v roce 1978 bylo naživu méně než jedno procento populace, která v roce 1914 patřila mezi -náctileté (teenagery). Ovšem okolností, která mnohem více přitahovala pozornost, byla Schroederova tvrzení, která vyřkl při návštěvě určitých evropských zemí.

Do Brooklynu se dostala zpráva, že naznačoval, že výraz "tato generace" tak, jak jej říká Ježíš ve 24. kapitole Matouše, verši 34, se vztahuje na generaci "pomazaných", a dokud bude někdo z nich žít, tato "generace" nepomine. Toto bylo samozřejmě v rozporu s učením organizace a nebylo to schváleno vedoucím sborem.

Když se s touto věcí po Schroederově návratu začalo, byl jím navrhovaný výklad odmítnut a odhlasovalo se, že "Otázky čtenářů" v následujícím čísle *Strážné věže* znovu potvrdí standardní učení týkající se "této generace."⁶ Je zajímavé, že Schroederovi se za jeho neoprávněný a rozporný názor vyřčený v Evropě nedostalo žádné výtky nebo pokárání.

Otázka se opět vynořila na zasedáních 6. března a 14. listopadu 1979. Protože se pozornost opět zaměřovala na toto téma, udělal jsem fotokopie prvních dvaceti stran materiálu zaslaného švédským starším, který podrobně popisoval historii chronologických spekulací a odhaloval skutečný zdroj výpočtů s 2 520 lety a rokem 1914. Každý člen vedoucího sboru obdržel kopii. Avšak kromě nahodilých poznámek nebyl nikdo z účastníků připraven tento materiál projednat.

Lyman Swingle jako hlava písárny byl s tímto materiálem již obeznámen. Obrátil pozornost vedoucího sboru na některé dogmatické, neústupné výroky vydané ve *Strážných věžích* v roce 1922 a nahlas přečetl některé úryvky. Řekl, že v roce 1914 byl příliš mladý (sotva čtyřletý), aby si na to pamatoval, ale že si vzpomíná na debaty, ke kterým u nich doma došlo ohledně roku 1925.⁷ Řekl, že také ví, co se dělo v roce 1975, a že by osobně nechtěl být zklamán dalším datem.

Během zasedání jsem poukázal na to, že Společností udávaný počáteční rok 607 př. Kr. nelze doložit žádnými historickými důkazy. Pokud platí tradiční učení organizace, jak použít Ježíšových *doprovodných* slov lidem žijícím v roce 1914? řekl: "... až to všechno uvidíte, vězte, že on je blízko u dveří" a "když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko". Publikace pravidelně prohlašovaly, že tato slova začala platit od roku 1914 na ty křesťany, kteří žili v roce 1914. Ale pokud je tomu tak, pak na které z nich to platí? Na ty, kterým tehdy bylo padesát? Ale takovým by, kdyby byli naživu, bylo nyní (tj. v roce 1979, ve kterém se to projednávalo) 115 let. Na čtyřicetileté? Těm by bylo 105. Dokonce třicetiletým by bylo v roce 1979 devadesát pět a sotva dvacetiletým by v roce 1979 bylo pětadesát. (A i ti by se dnes byli dožívali stovky.)

Pokud by tedy tato strhující slova "pozvedněte hlavu, protože se přibližuje vaše vysvobození, je u dveří" vsutku platila na lidi v roce 1914 a pokud by znamenala, že mohou doufat, že uvidí konec, bylo by dobré toto vzrušující oznámení zmírnit: "Ano, možná to

uvidíte - to jest za předpokladu, že jste nyní docela mladí a budete žít velmi, velmi dlouhý život." Například jsem poukázal na mého otce, který se narodil v roce 1891 a v roce 1914 byl teprve třidvacetiletý mladík. Žil ne sedm nebo osm desítek let, ale dožil se 86 let. Nyní před dvěma lety zemřel, aniž by předpovídané věci uviděl.

A tak jsem se vedoucího sboru zeptal, nakolik smysluplné bylo v roce 1914 použít Ježíšova slova v Matouši, kapitole 24, verších 33 a 34, když jedinými, kteří mohli doufat, že uvidí jejich splnění, byly - náctileté nebo mladší děti? Nedostal jsem žádnou určitou odpověď.

Avšak mnoho členů vyslovilo svou podporu existujícímu učení organizace o "této generaci" a roce 1914. **Lloyd Barry vyjádřil osobní úžas nad tím, že uvnitř vedoucího sboru existují pochybnosti o tomto učení.** K výrokům, které četl Lyman Swingle ze *Strážných věží* z roku 1922, řekl, že na nich nevidí nic znepokojivého, že byly "současnou pravdou" pro bratry v tomto období.⁸ Co se týče stáří generace 1914, poukázal na to, že v některých částech Sovětského svazu jsou oblasti, kde se lidé dožívají 130 let. Vybízela, aby byl bratřím tlumočen jednotný postoj tak, aby byl zachován pocit naléhavosti. Ostatní vyslovovali souhlasné názory.

Když si mě o něco později předsedající všiml, poznamenal jsem, že se mi zdá, že bychom si měli uvědomovat, že to, co se dnes učí jako "současná pravda", může být časem "minulá pravda", a že "současná pravda", která nahrazuje takovou "minulou pravdu", sama může být nahrazena "budoucí pravdou". Cítil jsem, že slovo "pravda" užívané takovým způsobem jednoduše nemá význam.

Několik členů vedoucího sboru se zeptalo, pokud stávající vysvětlení není správné, jak potom Ježíšovy výroky vysvětlit? Jak se zdálo, tato otázka mířila na mne, a proto jsem odpověděl, že se domnívám, že existuje vysvětlení, které je v souladu s Písmem a fakty, neměli bychom však nic pronášet bez přemýšlení, ale vše pečlivě probádat a zvážit. Řekl jsem, že si myslím, že existují bratři, kteří jsou schopni udělat takovou práci, potřebují ovšem pověření vedoucího sboru. Měl o to vedoucí sbor zájem? Nikdo neodpověděl a otázka byla přeskočena.

Ke konci jednání členové vedoucího sboru s několika málo výjimkami ukázali, že se domnívají, že rok 1914 a učení o "této generaci" s ním spojené mají být dále zdůrazňovány. Koordinátor výboru pro písemnosti Lyman Swingle poznamenal: "V pořádku, jak chcete. Alespoň víte, že celou věc okolo roku 1914 dostali svědkové Jehovovi - jak to leží a běží - od adventistů."

Snad nejvíc mě zneklidňovalo vědomí, že zatímco organizace naléhala, aby bratři neochvějně důvěřovali tomuto výkladu, byli na zodpovědných místech organizace lidé, kteří sami dali najevo, že předpovědím založeným na roce 1914 ne plně důvěřují.

Jako pozoruhodný příklad slouží, že na zasedání 19. února 1975, na kterém vedoucí sbor poslouchal nahrávku projevu Freda Franze o roku 1975, následovala diskuse o neurčitosti časových proroctví. **Nathan Knorr, tehdejší prezident,** nahlas řekl:

"Jsou věci, které vím - vím, že Jehova je Bůh, že Kristus Ježíš je jeho Syn, že dal svůj život za nás jako výkupné, že existuje vzkříšení. **V jiných věcech si tak jist nejsem. Rok 1914 - nevím.** Dlouho jsme o roce 1914 hovořili. Možná máme pravdu, a já doufám, že máme."⁹

Na této schůzce se projednával rok 1975, a tak bylo překvapením, že by se v takové souvislosti mělo hovořit o mnohem podstatnějším datu, jakým je rok 1914. Jak bylo uvedeno, prezidentova slova nebyla vyřčena v soukromém rozhovoru, ale před vedoucím sborem.

Před hlavním jednáním o roce 1914 (14. listopadu 1979 na schůzce úplného vedoucího sboru), projednával výbor pro písemnosti na svém setkání, zda je doporučeníhodné pokračovat ve zdůrazňování roku 1914.¹⁰ Při jednání výboru bylo navrženo, abychom alespoň upustili od "prosazování" tohoto data. Jak si vzpomínám, **Karl Klein nám připomněl**

občas užívanou praktiku po nějakou dobu mlčet o určité nauce tak, aby to v případě změny nemělo přílišný vliv.

Stojí za povšimnutí, že výbor pro písemnosti jednomyslně odhlasoval, aby se ohledně roku 1914 v publikacích následovala v podstatě tatáž zásada. Avšak tato situace neměla dlouhého trvání, protože na své řádné schůzce dal vedoucí sbor jasně najevo, že většina je pro obvyklé zdůrazňování tohoto data.

Že se otázky o tomto učení neomezovaly jen na Brooklyn, jsem si uvědomil při jedné příhodě na cestě po západní Africe na podzim roku 1979. V Nigérii mě dva členové výboru nigerijské odbočky a dlouholetí misionáři vzali na prohlídku nemovitostí, které Společnost získala pro stavbu nového ústředí odbočky. Na zpáteční cestě jsem se zeptal, kdy očekávají, že budou schopni se nastěhovat do nového sídla. Odpověděli, že se vším vyčištěním pozemku, schválením plánů, získáním nezbytných povolení a vlastní stavbou by mohli být hotovi do roku 1983.

Proto jsem se zeptal: "Dostáváte od místních bratrů nějaké otázky týkající se času, který uplynul od roku 1914?" Na chvíli bylo ticho a pak koordinátor odbočky řekl: "Ne, bratři v Nigérii se na takové věci ptají zřídka - ovšem MY se ptáme." Dlouholetý misionář téměř okamžitě řekl: "Bratře Franzi, nemohlo by to být tak, že Ježíšova zmínka o této generaci platila na lidi, kteří se tehdy dožili vyvrácení Jeruzaléma? Pokud by tomu tak bylo, pak by to odpovídalo."

Je docela zřejmé, že ne všechno v jeho úvahách do sebe zapadalo tak, jako ve stávajícím učení. Odpověděl jsem, že připouštím, že by to bylo možné, ovšem více se pro tuto myšlenku nedá říci. Zopakoval jsem tento rozhovor po svém návratu vedoucímu sboru, neboť byl pro mne důkazem otázek existujících v myslích lidí na celém světě, v myslích uznávaných mužů na důležitých místech. Poznámky těchto lidí z Nigérie a způsob, jakým je vyslovili, jasně ukazoval, že o této otázce diskutovali ještě před mou návštěvou.

Krátce po mém návratu z Afriky na zasedání vedoucího sboru 17. února 1980 Lloyd Barry opět vyslovil své pocity okolo učení týkajícího se roku 1914 a "této generace". Lyman Swingle řekl, že materiál zveřejněný v "Otázkách čtenářů" v roce 1978 tuto věc v myšlení bratrů ještě neurovnal. Albert Schroeder přinesl zprávu, že na gileádské škole a v seminářích výborů odboček bratři přišli s faktem, že v roce 1984 uplyne sedmdesát let od roku 1914 (číslo sedmdesát se asi považovalo za zvlášť důležité). Vedoucí sbor se rozhodl záležitost projednat na následující schůzce." **11)**

Předsednický výbor složený z Alberta Schroedera (předsedajícího), Karla Kleina a Granta Suitera tehdy vyprodukoval nanejvýš neobvyklý dokument. Každý člen vedoucího sboru dostal kopii. **Tito tři muži stručně řečeno navrhovali, aby se výraz "tato generace" vztahoval ne na lidi žijící v roce 1914, ale aby začal platit o čtyřicet tři roky později - v roce 1957!**

Toto je překlad materiálu přesně tak, jak jej tito tři členové vedoucímu sboru předložili:

Členům vedoucího sboru - k projednání 5. března 1980

Otázka: Co je "tato generace" (genea)? (Mt 24:34; Mk 13:30; Lk 21:32)

TDNT (mnoho výkladů) říká: genea "většinou označuje současnost". Sv. I, str. 663

Většina říká, že genea se liší od genos; genos znamená potomstvo, lid, rasa. Viz TDNT Sv. I, str. 685 (genos v 1P 2:9)

Odpověď: může být spojena s otázkou o Mt 24:33. Co je míněno slovy "až to všechno uvidíte"?

Langeho výklad (sv. 8) naznačuje, že "to všechno" se nevztahuje na rok 70, ani na parousii v roce 1914, ale na nebeské jevy ve verších 29 a 30, které nyní od počátku kosmického věku v roce 1957 vidíme. V tomto případě by to byla současná generace lidí žijících od roku 1957.

Tři úseky

Langeho výklad rozděluje 24. kapitolu Matouše na "tři cykly"

1. cyklus - Matouš 24:1-14
2. cyklus - Matouš 24:15-28
3. cyklus - Matouš 24:29-49 (synteleia nebo ukončení)
(Viz sv. 8, str. 421, 424, a 427)
Podle tři části otázky v Mt 24:3.

Strážná věž a Boží tisícileté království (ka)

nyní Matouše 24 též rozděluje na tři úseky:

- (1) Mt 24:3-22 má souběžné vyplnění v 1. století a nyní od roku 1914. (Viz sv 75, str 273, ka str. 205)
- (2) Mt 24:23-28 období do Kristovy parousie v roce 1914. (Viz sv 75, str. 275)
- (3) Mt 24:29-44 "znamení na nebi" mají doslovnou platnost od počátku kosmického věku v roce 1957 a dále budou zahrnovat Kristovu erkhomenon (příchod jako soudce na začátku "velkého soužení").
(Viz sv 75, str. 276, odst. 18; ka str. 328)

"To všechno" by se v kontextu muselo odkazovat na nejbližší vyjmenované části složeného znamení, jmenovitě nebeské jevy ve verších 29 a 30. *

Pokud je to pravda: Pak se "tato generace" vztahuje na současné lidi schopné uvědomování od roku 1957 dále.

* Potvrzeno v myšlenkách C.T. Russela v Borean Commentary, str. 217: "Genea, lidé žijící současně, kteří jsou svědky zmíněných znamení." Sv. 4, str. 604

Předsednický výbor, 3.3.1980

V roce 1957 byl do vesmíru vypuštěn první ruský Sputnik. Je zřejmé, že se předsednický výbor domníval, že tato událost může být chápána jako začátek naplňování těchto Ježíšových slov:

...zatmí se slunce, a měsíc nedá své světla svého, a hvězdy budou padat z nebe, a nebeské moci budou otřeseny.¹²⁾

Na základě této aplikace dospěli k uvedenému závěru:

"Pak se 'tato generace' vztahuje na současné lidi schopné uvědomování počínaje rokem 1957."

Tito tři mužové nenavrhovali od roku 1914 zcela upustit. Zůstal by jako "konec časů pohanů". Ale tato generace by se začala počítat až od roku 1957.

S ohledem na rychle se snižující počet lidí generace 1914 by se tato nová aplikace oné fráze bezpochyby ukázala jako užitečnější, než to, že se nějací lidé v určitých částech Sovětského svazu údajně dožívají 130 let. Ve srovnání s počátkem v roce 1914 by tento nový počáteční rok pro období ohraničené výrazem "tato generace" poskytl *dalších 43 let*.

Zásady vedoucího sboru vyžadovaly, aby před každým doporučením jakéhokoli výboru byla mezi členy výboru jednomyslná shoda (naopak rozdělení v názorech mělo být vedoucímu sboru předloženo k urovnání). Uvedení nové myšlenky týkající se roku 1957 patřilo tedy mezi to, s čím museli všichni tři členové předsednického výboru souhlasit.

Myslím, že kdybych se na toto doporučení zeptal dnes, odpověděli by: "Ale to byl jen návrh." Možná. Ale i tak to byl návrh vážně předložený. A aby takový návrh vůbec mohli předložit, museli Albert Schroeder, Karl Klein a Grant Suiter *být ochotni spatřit uskutečnění navrhovaných změn*. Jestliže by jejich víra a přesvědčení - pokud jde o dlouholeté učení o "této generaci" (vztahující se na rok 1914 a dále) - byla silná, pevná a jednoznačná, pak by jistě nepřišli s nově nabízeným výkladem.

Vedoucí sbor nový pohled navrhovaný těmito členy nepřijal. Pronesené poznámky ukázaly, že to mnozí považovali za fantazii. Avšak skutečností zůstává, že členové vedoucího sboru Schroeder, Klein a Suiter představili svou myšlenku jako vážně míněný návrh, který ukazoval jejich vlastní nedostatek přesvědčení, pokud jde o platnost stávajícího učení na toto téma.

Až dodnes jsou však "prorockou" organizací dále publikována smělá, definitivní a energická prohlášení týkající se roku 1914 a "této generace" jako biblicky doložená skutečnost a všichni svědkové Jehovovi jsou naléhavě vybízeni, aby tomu plně důvěřovali a nesli toto poselství lidem na celém světě. Ve zjevné snaze uklidnit starosti o řídnoucí řady generace 1914, tatáž *Strážná věž*, která naznačovala, že věková hranice příslušníků generace 1914 by mohla být snížena na deset let, také řekla:

"A pokud by zkažený systém tohoto světa přežil konec tohoto století [rok 2000], což je vysoce nepravděpodobné s ohledem na světové trendy a naplnění biblických proroctví, i tak by stále přežívala generace první světové války."

Na přelomu století bude desetiletým z roku 1914 devadesát šest. Stále jich několik může zbýt a to je zřejmě chápáno jako vše, co je nezbytné, aby se Ježíšova slova naplnila - samozřejmě, záleží na tom, zda přijmeme myšlenku, že Ježíš svými slovy mířil zvláště na desetileté děti.

Nevím, jaký bude postoj vedoucího sboru k této věci v budoucnu. Svým zdůrazňováním roku 1914 s novým úsilím si ve skutečnosti "ustlali své lůžko" a domnívají se, jak se zdá, že jsou nuceni na něm ležet. Ale doba generace 1914 se ukazuje jako lůžko, které je nepohodlně krátké, a zdůvodňování, kterým se toto doktrinální "lůžko" má přikrýt, je jako příkrývka, která je příliš úzká a nemůže nepropustit chladná fakta skutečnosti.

Samozřejmě je možné, že nakonec budou cítit povinnost provést nějaké úpravy. Avšak pochybuji, že to udělají, dokud budou světová čísla ukazovat alespoň nějaký vzrůst. Je těžké uvěřit, že by jako počáteční datum přijali rok 1957 navrhovaný členy Schroederem, Kleinem a Suiterem.

Nicméně mají další možnosti. Mohou přijmout historické důkazy zařazující vyvrácení Jeruzaléma na dobu o dvacet let pozdější než Společností udávaný rok 607 př. Kr. Tím by časy pohanů (za použití jejich výkladu o 2520 letech) skončily asi v roce 1934. Ale roku 1914, jak bylo ukázáno, byla přičtena tak obrovská důležitost, váže se k němu tak velká část doktrinální nadstavby, že i tento krok se zdá být nepravděpodobný.

Možná by se myšlenka Alberta Schroedera aplikovat tento výrok na třídu "pomazaných" (idea, která se v organizaci vznášela po mnoho let) ukázala mnohem přijatelnější. Navíc jsou zde každým rokem stále noví lidé (někteří dost mladí), kteří se rozhodují, že patří ke třídě "pomazaných". To by učení o "této generaci" poskytlo téměř neohraničené časové rozpětí.

Jednu věc mohu s určitostí říct. Pro mne samotného bylo uvažování vedoucího sboru neuvěřitelné. Je pro mne tragické, že časová proroctví jsou světu rozhlašována jako něco pevného, na co by se lidé mohli a měli s důvěrou spolehnout, na čem by mohli a měli budovat své naděje, vytvářet životní plány. A přitom právě ti, kteří je publikují, vědí, že v jejich vlastním kolektivním orgánu neexistuje jednomyslnost založená na ryzím a pevném přesvědčení o správnosti tohoto učení. Je možné, že při pohledu na celé pozadí těch desetiletí, kdy organizace opravovala a posouvala data, je jejich postoj srozumitelnější.

Snad ještě neuvěřitelnější pro mne je, že členové předsednického výboru Albert Schroeder, Karl Klein a Grant Suiter asi během dvou měsíců po podání jejich nové myšlenky o "této generaci" zařadili učení o začátku Kristovy přítomnosti v roce 1914 mezi rozhodující nauky pro určování, zda je někdo (včetně pracovníků ústředí) vinen "odpadlictvím", a tedy zda zasluhuje vyloučení ze společenství. Udělali to a přitom věděli, že sotva před několika

měsíci zpochybňovali z toho plynoucí doprovodnou nauku týkající se "této generace". Ale o této záležitosti bude pojednávat následující kapitola.

- 1) Tentýž materiál se také objevil ve Strážné věži z 15. října 1969.
- 2) Je pravda, že (na straně 25) je použit méně určitý výraz "polovina sedmdesátých let", ale rok 1975 již byl uváděn jako biblicky vyznačené datum a toto datum bylo tehdy pevně vštěpováno do myslí všech svědků Jehovových na celém světě.
- 3) Citováno z Matouše 24:36, 42, 44; Marka 13:33; Skutků 1:7.
- 4) To bylo na schůzce 19. února 1975.
- 5) Viz Strážná věž, 1. květen 1975.
- 6) Viz Strážná věž, 1. října 1978
- 7) Z tehdejších členů vedoucího sboru byl jediný Fred Franz více než -náctiletý, tehdy mu bylo 21. George Gangasovi bylo 18, Johnu Boothovi 12, Karlu Kleinovi a Carey Barberovi bylo 9, Lymanu Swinglovi byly 4, Albertu Schroederovi 3, Jacku Barrovi Lloyd Batry, Dan Sydlik, Milton Henschel a Ted Jaracz v roce 1914 ještě nebyli na světě.
- 8) Výraz "současná pravda" byl populární v době Russella a Rutherforda a byl založen na chybném překladu. Petrova 1:12. Překlad nového světa zde přesněji říká "pravda, která je ve vás přítomna".
- 9) Nezdá se, že by to byla ze strany prezidenta Knorra jen momentální myšlenka, neboť stejný názor vlastně stejnými slovy vyjádřil George Couch, jeden z jeho nejbližších spolupracovníků. Znal jsem oba dva a zdá se mi pravděpodobnější, že si Couch osvojil Knorrův názor než naopak.
- 10) Členy výboru pro písemnosti tehdy byli Lloyd Barry, Fred Franz, Raymond Franz, Karl Klein a Lyman Swingle.
- 11) V rozporu s tím, co někteří tvrdí, vedoucí sbor datu 1984 nikdy nepřikládal žádnou důležitost, a pokud si vzpomínám, byla to jediná příležitost, kdy bylo toto datum zmíněno, a to jen ve vztahu s pověstmi.
- 12) Matouš 24:29